
Det offentlige helsevesen planlegger 400-årsjubileum

AKTUELT

ANNE RINGNES

Email: anne.ringnes@legeforeningen.no

Tidsskriftet

I 2003 er det 400-årsjubileum for det offentlige helsevesen i Norge. Historieverk, museumsåpning, konferanser og jubileumsfrimerker er på planleggingsstadiet.

Sosial- og helsedepartementet oppnevnte allerede i 1998 en styringsgruppe for jubileet. Nå begynner man å ane konturene av jubileumsmarkeringen.

– Hvorfor i 2003?

– Dette er det mest naturlige utgangspunkt for et jubileum, andre hendelser kunne vært valgt, men utnevnelsen av Norges første offentlige lege er beviselig og helt konkret, sier Svein Hindal, en av initiativtakerne til markeringen og leder for jubileets styringsgruppe. I 1603 ble den første offentlige lege i Norge utnevnt av kong Christian IV. Villads Nielsen Adamsen tiltrådte som stadsmedicus i Bergen samme år (1). Det hadde vært universitetsutdannede leger i Norge tidligere, bl.a. den samme Adamsen, men ingen hadde vært offentlig utnevnt.

Allerede i 2002 utkommer et medisinsk-historisk tobindsverk som dekker perioden 1600–2000. Det er i ferd med å bli skrevet av tre historikere (2). Oppfatningen er at norsk medisinalhistorie har vært viet liten plass i historieskrivingen i forhold til dens betydning. Verket blir derfor basis for læremateriellet som skal tas i bruk på alle skolenivåer i jubileumsåret. Folkebibliotekene skal også stimuleres til å bidra til å øke kunnskapen og forståelsen for verdien av forebyggende helsearbeid og det offentlige helsevesen.

Hindal vektlegger at det er det offentlige legevesen og helsevesen som skal markeres. Den medisinske utvikling i sykehus kommer i periferien i denne omgang. I hvert fylke skal det opprettes jubileumskomiteer, der fylkeslegen og utdanningsdirektøren vil være sentrale instanser. Det er ønskelig å stimulere til økt lokalhistorisk interesse for medisin og folkehelsearbeid.

I mai 2003 håper man også å kunne åpne nasjonalt medisinsk museum/dokumentasjonssenter i det gamle rikshospitalet med inngang fra Nordahl Bruns gate i Oslo (3). En måned senere skal det arrangeres en faglig jubileumskonferanse med samfunnsmedisinsk preg i Bergen, mens det i september 2003 skal være en internasjonal medisinsk-historisk konferanse i Oslo.

LITTERATUR

1. Moseng OG. Den tidligmoderne staten og ansvaret for undersåttenes helse Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 2546-7.
2. Husom N. Aina Schiøtz: Med distriktslegen gjennom store høyder og dype daler Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 2588-9.
3. Nylenna M. Det blir medisinsk museum i det tidligere Rikshospitalet Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 1254.

Publisert: 10. september 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.